

Naturskyddsföreningen i Botkyrka–Salem

Verksamhetsberättelse för år 2022 (avser tiden 1 januari - 31 december 2022)

Medlemmar

Antalet medlemmar var under året ca 1550, varav ca 480 familjemedlemmar. Två stycken var hedersmedlemmar. 75 % bodde i Botkyrka och 25 % i Salem.

Styrelsemöten

Utöver årsmötet har kretsen haft 11 protokollförda styrelsemöten.

Våra styrelsemöten har vi i Harbrostugan, samt som Zoom-möten.

Under mötena har vi planerat höst- och vårprogrammen och diskuterat en mängd olika frågor, bl.a. fjärilsstigen vid Pålalm, Uttrans vattenkvalitet och politikerträffen. En rolig punkt under styrelsemötena är gröna händelser, d.v.s. intressanta observationer av djur och växter i våra två kommuner.

Styrelsens sammansättning

	Före årsmötet i mars-22	Efter årsmötet i mars-22
Ordförande	Vakant*	Vakant*
Sekreterare	Harald W Thorburn	Harald W Thorburn
Kassör	Birgit Hagsten	Birgit Hagsten
Ord. ledamöter	Hasse Andersson	Hasse Andersson
	Moa Asplund	Moa Asplund
	Helene Sjölund	Helene Sjölund
	Bo Ljungberg	Bo Ljungberg
Suppleanter	Sven Persson	Sven Persson
	Jan Govella	Jan Govella
	Arne Söderbom	Arne Söderbom
	Susanne Govella	Susanne Govella
	Ru Ergün	Mikael Ahlberg**
		Ru Ergün**

Posterna i styrelsen, utom ordförandens, fördelades vid konstituerande styrelsemöte.

*/ Ordförande alterneras månadsvis, d.v.s. vi turas om en månad i taget, genom att bevaka vad som händer fram till nästa styrelsemöte och sedan kalla till ett nytt styrelsemöte

**/ Avgångna under året

Ekonomi

Föreningens ekonomi är god trots att årets resultat är ett minusresultat. De största utgifterna under året har varit tryckning av två program (Gärdsmygen), samt utskick av dessa till föreningens medlemmar.

En kontinuerlig uppföljning av det ekonomiska läget har gjorts vid styrelsemötena.

Några av aktiviteterna har föreningen subventionerat, nämligen Naturen vi ärvde (16 feb) och Hagalunds Tvätterimuseum (17 maj). Även inköp till grötkvällen (1 dec) har föreningen bekostat.

På våra konton fanns vid årets slut: Plusgiro 20 575 kr och bankkonton 101 939 kr.

Vi fick ett underskott på 11 463 kr. Summa eget kapital blev 120 815 kr.

Förslag till disposition av resultat från 2022: Styrelsen föreslår att resultatet från 2022 balanseras i ny balansräkning som fritt eget kapital.

Samråd och yttranden

Till Salems kommun:

2022-06-09 Synpunkter på förslag till detaljplan för Södra Hallsta nr 81-87 i Salems kommun.

2022-11-16 Synpunkter rörande planförslaget Uttringe 1:12 m.fl. Västra Garnudden i Salem.

Överklagande till Mark- och miljödomstolen av Botkyrkas beslut om detaljplan för Prästviken, bebyggelse på åkermark som tillhört Hammarby prästgård.

[Beslut i januari 2023: Detaljplanen upphävdes.]

Arbetsgrupper:

Programgruppen

Styrelsen har fungerat som programkommitté. Två nummer av programbladet Gärdsmygen har getts ut. Både vår- och höstprogrammet gjordes i A5-format på 20 respektive 16 sidor. Textbidragen har samordnats av Sven Persson. Jonathan Österlund (vår/sommarprogrammet) och Jonatan Borling (höst/vinterprogrammet) på Länsförbundet har gjort layouten. CHE studio via Peter Edberg har svarat för tryckningen.

Ängs- och hagmarksgruppen

Ansvarig: Kurt Hermelin

Kurt har som vanligt gjort en mycket stor insats på vår fina slåtteräng. Vid två tillfällen på våren är det fagning, då vi krattar bort gamla löv så att ljuset kommer fram till allt som spirar i marken.

Vid två tillfällen i augusti är det slåtter, då slår vi med lie efter att blommorna fröat av sig. Vid samtliga tillfällen bjuder föreningen på landgång och något att dricka.

Projekt Fjärilsstigen

Projektgrupp: Hasse Andersson och Bo Ljungberg

Vår krets jobbar med ett projekt där vi tillsammans med kommunen, markägaren och Vattenfall m.fl. försöker skapa en fjärilsstig söder om Tullinge. Den planerade fjärilsstigen följer Sörmlandsleden och på vissa platser ligger området i en kraftledningsgata.

Några i vår krets har uppmärksammat att fjärilsfaunan är artrik i detta område. Vidare är det många som vandrar längs Sörmlandsleden just här. För att området skall fortsätta att vara ett attraktivt område för fjärilarna behövs en adekvat skötsel.

Vi träffade en exploitör som höll på med att lägga ut kabel längs ”stigen”. Därefter kontaktade vi markägaren och då fick vi även företräda markägaren vid ett senare samråd med dem som hade ansvar för grävningsarbetena för att minimera skadorna på miljön med hänsyn till insektslivet. Hänsyn togs till det vi sa.

Under 2022 sågs 48 arter dagfjärilar längs stigen, vilket indikerar en mycket hög potential som fjärilsstig.

Projektet Backsvalor

Arbetsgrupp: Bo Ljungberg, Susanne Govella och Hans Terelius

Backsvaleprojektet startade 2018 då vi i samarbete med täktansvariga och markägaren gjorde ett första försök att förbättra en tidigare häckningsplats för backsvalorna i Hamratäkten. Någon häckning i själva holkarna verkar inte ha ägt rum under året. Däremot hade minst fyra par backsvalor sannolikt häckat i branten, alldeles under holkarna. Kanske vi kan få backsvalorna att häcka i holkarna under 2023.

Under sommaren gjordes f.ö. övrigt ett besök vid en annan backsvalekoloni, nämligen vid Hummeltorp, söder om Pålalm. Här finns en liten stabil förekomst med cirka ett 20-tal par, där markägaren värnat om en brant för backsvalorna.

Fågelmatningen vid Tullingemaden

Under vintersäsongen (okt-mars) sköter föreningen om vinterfågelmatningen vid Tullingemaden. Ansvarig är Hasse A, med hjälp av Per W och Bosse L. Samarbetet med Botkyrka kommun har hittills fungerat i stort sett bra, då vi ombesörjer utfodringen och kommunen stått för kostnaderna. Vi matar med ekologiskt solrosfrö och jordnötter samt med talgbollar. Stamgäster är blåmes, talgoxe, nötväcka, större hackspett och koltrast, men även entita, trädkrypare, stjärtmes och koltrast.

Då Tullingemaden är upprustad med bra gångvägar och broar har många Tullingebor hittat hit. Många positiva kommentarer hörs om området och matningen.

Uttrans Vattenvårdsgrupp

I Gärdsmysen beskrevs under rubriken *Vattenspegeln* olika restaureringsmetoder för insjöar. Naturskyddsföreningen har verkat för att sjön Uttran ska restaureras för att förbättra vattenkvalitén. Efter 7 års samarbete med Södertälje, Salem, Botkyrka kommun, Uttrans Vattenvårdsgrupp samt Uttrans Fiskevårdsförening kommer sjön att aluminiumbehandlas. Då fosfor binds ökar siktdjupet och sjöns ekosystem får en möjlighet att återhämta sig.

Webbplatsen

Webbutformare: Rolf Ekberg

Under 2022 besöktes vår webbplats 26 583 gånger, att jämföra med 23 512 året innan.

Några exempel på vad som utförts under året följer nedan.

Aktualiserat med nytt innehåll kommande aktiviteter, tidigare aktiviteter samt notiser (lokala, inrikes, och globala).

Underhållit, rättat, lagt till och tagit bort delar i version 2 samt successivt infört vidareutvecklade delar till version 3.0.

Vidareutvecklat version 3.0 mot version 3.1. Ej färdig men uppskattningsvis 85% klar.

Flyttat bilder till eget bibliotek för att underlätta underhåll och vidareutveckling.

Likformat utformning av fotogallerier.

Omformat alla doc- och docx-dokument till pdf-dokument så att de blir lätt läs- och hanterbara med alla webbläsare (t.ex. Google Chrome, Microsoft Edge, Mozilla Firefox och Safari), olika operativsystem som Android och iOS och hårdvaruplattformer som Microsoft och Apple.

Bytt ut små bilder och bilder med låg upplösning till större och med bättre upplösning.

Rensat bort inaktuella delar och delar som inte kommer att användas mer (t.ex. html-sidor, bilder och dokument) från utvecklings- (mina två datorer) och driftmiljö (webbhotellet one.com).

Kontinuerligt skapat backuper av utvecklingsmiljöer och realiserade delar på min backupdator och externa hårddiskar.

Övrigt se webbplatsen www.gaerdsmygen.se under *Om webbplatsen*.

Exkursioner och programverksamhet

Antalet aktiviteter enligt programbladen har varit 16 stycken.

Naturresa i norra Indien 25 jan

Föredrag och bildvisning från Birgit och Hasses resa, där vi fick följa deras möten med tigrar, krokodiler, ugglor och fnittertrastar.

Denna bildvisning följdes upp med en repris några veckor senare, så fler fick möjlighet att närvara.

Tullingemaden – vinterfåglar 29 jan

Exkursionen fanns med i programmet men exkursionen blev inställd.

Naturen vi ärvde – Henrik Ekman 16 feb

Henrik Ekman berättade om positiva händelser inom miljö och natur, saker som varit riktigt illa men som vi människor lyckats vända till en mer positiv utveckling. Han fick oss att känna hopp och att vi trots allt har möjlighet att påverka vår omgivning. Även i positiv riktning.

Henrik hade med sig sin nyskrivna bok med samma titel som föredraget. Många passade på att köpa den och få den signerad.

Årsmöte 22 mars

Efter sedvanliga årsmöteshandlingar blev det fika. Årsmötet samlade 19 deltagare varav fyra icke medlemmar.

Solceller 13 april

Vi diskuterade solceller för ström, solpaneler för varmvatten, olika sorters laddningsregulatorer, batterier och växelriktare.

Tyngdpunkten låg på en anläggning som inte är ansluten till elnätet, så kallat offgrid.

Fågelkväll vid Lundby-Rothugget 3 maj

En lyckad fågelvandring med sång av sånglärkor, rödhake, taltrast och koltrast. Dessutom såg vi en flygande brun kärrhök, samt några sångsvanar och fullt utfärgad gulsparvshane sittandes invid vägen. 12 personer deltog.

Korpbergets naturreservat 15 maj

Vi började med att gå till en nyupptäckt lokal för murgröna. Här letade vi alla men förgäves. Vi gick sedan vidare och tittade på olika växter bl.a. vårärt. Efter en stund kom vi fram till en gammal lokal för murgröna, där Bosse för många år sedan hade fotograferat den (se bilden i programmet).

Hagalunds Tvätterimuseum 17 maj

Vi besökte Hagalunds tvätterimuseum som drivs av Vårby-Fittja Hembygdsförening.

Vi guidades av Olle Magnusson som är ordförande i den föreningen och Moa Asplund från vår förening höll i trådarna för arrangemanget.

Vi var sju personer som provade att tvätta med 100 år gamla tvättmaskiner. Maskinerna var ovanligt strömsnåla eftersom vi kokade vatten med ved och vaskade maskinerna för hand. En tankeställare om den tekniska utveckling som vi varit del av under senaste seklet. Museet har all möjlig utrustning som används för att tvätta under det senaste seklet, tvättmedel, mangel, centrifug med mera. Tur med väder och en ovanligt trevlig aktivitet.

24-timmars fågelinventering 28 maj

För 14 året genomförde vi vår dygnsinventering av fågellivet vid Dalkarlsäng. Totalt observerades 52 arter under dygnet, ett förhållandevis lågt antal arter. Kan bero på regnet som kom och gick under dygnet. "Varierande från duggregn till ihållande regn med blåst", som en av deltagarna beskrev vädret under sitt pass. Några av karaktärsfågelnas vid Dalkarlsäng var på plats, som smådopping, vattenrall, sävsparv och ett par morkullor under kvällen.

Mineralutflykt till Stora Vika 12 juni 2022

12 stycken mineralintresserade vuxna med 4 nyfikna barn anslöt sig till vår utflykt i Stora Vika i det vackra vädret.

Under ledning av vår kunnige Lars Hesslegård gick vi runt i det f.d. kalkbrottet och letade efter topaser, beryller och granater. Fynden visades för Lars som berättade om deras förutsättningar för uppkomst och tidevarv. Tyvärr fick ingen av oss se den omtalade apollofjärilen som gynnas av kalkrika områden. Besöket uppskattades av såväl stora som små.

De vilda blommornas dag 19 juni

Vi gick till Himmelsboda hage och kunde konstatera att den ensamma Adam- och Eva-orkidén ej återkommit.

Politikerträff 9 aug

Inför kommunalvalet i september bjöd styrelsen in företrädare för de politiska partierna i Botkyrka kommuns fullmäktige till ett kvällsmöte. Representanter från alla partier deltog, förutom från Tullingepartiet. Bland de 13 deltagarna från partierna fanns såväl gruppleddare som kommunalråd och ledamöter i kommunstyrelsen. Syftet var att Naturskyddsföreningens

styrelse skulle presentera förslag för att förbättra klimat, natur och naturvård i Botkyrka. Dessutom skulle respektive parti kort redogöra för sitt miljöarbete i kommunen.

Det var en trevlig afton på flera sätt, med mer dialog än debatt. Vi i Naturskyddsföreningen förde fram våra budskap direkt till politikerna, om allt från energifrågor, vattenvård till olika naturfrågor och biologisk mångfald - och inte minst då fågelmatningen vid Tullingemaden. Politikerna kunde fånga upp idéer och förklara hur de resonerar och prioriterar. Vi såg fördelarna med att mötas personligen och kände att liknande arrangemang gärna kunde återkomma framöver vilket även vissa politiker tyckte.

Fladdermusspaning vid Tullingemaden – Tullinge kyrka 17 aug

Vi gjorde en fladdermusexkursion på kvällen med sex deltagare, men tyvärr var det inte så lämpligt väder och därför inte så många fladdermöss i farten. Hur som helst gick vi som planerat bort till kyrkan och tillbaka till parkeringsplatsen vid Tullinge strand mitt emot Sunnanvägen. De fladdermöss vi hörde var nordfladdermusens ekolokaliseringssläten (sonar) och dvärgpipistrellens revirläte.

Fjärilsstigen vid Pålamalm 20 aug

Inställt på grund av regn.

Salemsdagen 27 aug

Vi tilldelades två bord för litteratur och för Kurts omtyckta frågetävling: *Vilket bär tillhör vilken växt?* Poppe hade tagit med sig en solcell med en fläkt och en LED-lampa, som drevs med solens hjälp. Gunilla och Carl-Henrik tog med sig vattenprover från Uttran, Flaten och Dånviken. Politiker haffades till bordet och bra diskussioner fördes om sårbarhet beträffande energi och dricksvatten. Vi talade med alla partier utom ett. Ca 3 -4 000 personer besökte Salemsdagen.

Uttrar – en film gjord i Uppland 4 okt

Håkan Qvarnström visade en fin film om uttrar och det blev många frågor från publiken. Således blev det ett uppskattat föredrag och filmvisning för de 27 deltagarna.

Fåglar i Costa Rica – en naturresa 9 nov

Birgit och Hasse berättade om sin resa till egenhändigt tagna foton. En blandning av fåglar, sengångare, grodor, fjärilar och växter. Costa Rica är ett land som satsar mycket på sin biologiska mångfald, vilket också visar sig i ekoturismen, som bidrar ekonomiskt till bland annat återplantering av regnskog. Visningen hölls i Harbrostugan.

Grötkväll i Vasastugan 1 dec

En traditionell grötkväll ägde rum i Vasastugan.

Det serverades risgrynsgröt, glögg, pepparkakor och mycket annat som hör julen till.

Bo Ljungberg

Harald W Thorburn

Birgit Hagsten

Hasse Andersson

Moa Asplund

Helene Sjölund